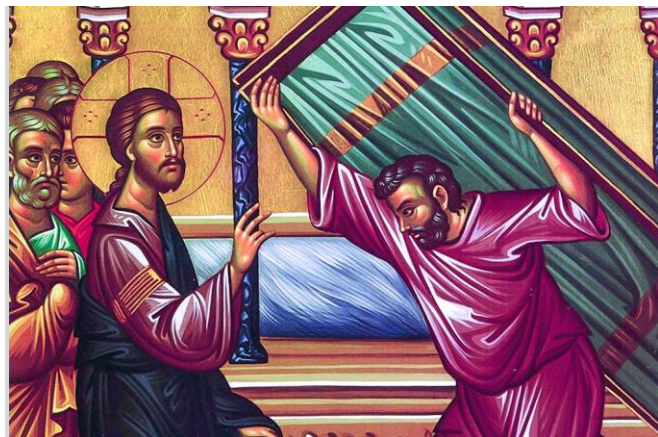

STAUROS

č. 9 máj 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Kresťanstvo „druhej kategórie“. Prečo koniec dobrej zvesti vôbec nevyzerá dobre?

Nie je to tak dávno, čo sme boli svedkami mediálnych i politických diskusií na tému dvojakej kvality potravín. Výrobok rovnakej značky s rovnakou etiketou mal preukázateľne iné zloženie v Bratislave ako napríklad v rakúskom Hainburgu. Nákupy v susedných krajinách sú neraz spojené s vysvetlením: Za tú istú (alebo nižšiu) cenu dostaneš často lepšiu kvalitu. Nezriedka to sprevádzajú aj pohoršené reakcie: „A čo sme my vari horší! To nás chcú opit' rožkom?!“ Niektorí politici vytiahli do boja s populistickým skandovaním, že aj my máme svoje nároky. Nie sme predsa občania „druhej kategórie“, a preto trváme na rovnakej kvalite.

Strach, ktorý prekvapí

Nedeli dva týždne po Veľkej noci dávajú Východné cirkvi byzantskej tradície prívlastok „O myronosičkách“. Hlavnými protagonistkami sú totiž prvé svedkyne Kristovho vzkriesenia. Vidíme ženy, ktoré sa v nedeľu skoro ráno ponáhľajú k Ježišovmu hrobu, aby myrom (vzácnym olejom) pomazali jeho mŕtve telo. (Mk 16,1-8) Nečakali nič zvláštne; mohli by sme povedať, že nemali žiadne prehnaté nároky. Chceli len dokončiť pohrebné procedúry a preukázať úctu mŕtvemu. Nič viac. No potom prišiel šok, ktorý spôsobil, že nič už viac nebolo také, ako predtým. Začalo sa to odvaleným kameňom od vchodu do Ježišovho hrobu a pokračovalo stretnutím tajomnej postavy, ktorá im vysvetlila, čo sa stalo. Mŕtve Ježišovo telo neležalo v hrobe, lebo Ježiš Kristus vstal z mŕtvych! A keď dostanú úlohu oznámiť to apoštolom, nasleduje posledná veta najstručnejšieho evanjelistu: Ženy „utekali od hrobu, lebo sa ich zmocnila hrôza a strach. A nepovedali nikomu nič lebo sa báli.“ Ženy dostanú úlohu hovoriť o vzkriesení a ich prvá reakcia je strach. Prečo svätý Marek končí evanjelium práve touto vetou? Áno, niekto tam neskôr prilepil ešte pár veršov, aby to nevyzeralo tak zvláštne; aby v čitateľovi nezostala akási pachuť po poslednej horkastej vete; aby tým posledným sústom nebol strach, panika a nič viac.

Strach, ktorý je výsledkom i začiatkom

Strach na konci evanjelia je len prirodzeným výsledkom. Je výsledkom toho, keď sa stretnú príliš nízke nároky s nečakanou ponukou. Ženy myronosičky totiž nečakali veľa: chceli len pomazať mŕtve Ježišovo telo. Z prázdneho hrobu však prichádza ponuka úplne iného, vzkrieseného Života.

Koniec Evanjelia podľa Marka je tak vlastne novým začiatkom. Anjel posielal ženy na miesta ich bežného života: Tam bude pokračovať realita vzkriesenia. Na miestach, kde sa často bojíme a mlčíme. Tam, kde máme strach z budúcnosti. Tam, kde máme strach milovať. Tam, kde si okolo seba stavíme ochranné múry s nápismi: Nepribližuj sa! Súkromná zóna! Vstup zakázaný! Práve tam má pokračovať Kristovo vzkriesenie mojím vlastným vzkriesením. Vzkriesenie Ježiša Krista totiž pokračuje presne tam, kde to najviac potrebujem: V situáciách, kde mi strach doslova berie dych. Len si spomeňme, čo podľa evanjelistu Jána urobil vzkriesený Ježiš ako prvé. Dýchol na svojich apoštolov a vyzval ich, aby prijali Svätého Ducha.

Strach, ktorý kladie otázky

Preto v tomto kontexte vyvstávajú otázky: Čo vlastne čakám od Boha? Čo očakávam od Paschy - tej najväčšej udalosti, ktorú Boh pre človeka urobil? Čo vôbec očakávam od kresťanstva? Toto sú zásadné otázky. Uspokojím sa s trochou wellness procedúr, či štipkou exotického korenia pre svoj všedný život? Alebo mi postačí občasné vyčistenie svedomia od pocitov viny? Stačí mi kultúrne vyžitie pri koncerte sakrálnej hudby alebo návšteve umeleckých pamiatok? Strach na konci evanjelia tak len zjavuje problém, ktorým je možno fakt, že nie som náročným kresťanom. Možno mi stačí kresťanstvo „druhej kategórie“. Ved' ja nepotrebujem byť svätý páter Pio či matka Tereza! Prečo nie? Čo mi bráni, aby som chcel viac a prekročil hranicu mojej podpriemernosti a pohodlnosti?

Strach, ktorý zblízuje

Strach spôsobený vzkriesením však odhaľuje omnoho hlbší strach. Ženy „utekali od hrobu... a nepovedali nikomu nič, lebo sa báli“. Je len dobré, keď ma evanjelium o smrti a vzkriesení Ježiša Krista vystraší v pozitívnom zmysle. Pascha chce vystrašiť moju nenáročnú podpriemernosť. Vzkriesenie Ježiša Krista hovorí jasnou rečou: Bola si stvorená pre omnoho viac a teraz je to konečne tu. A zrazu na povrch vypláva pravý dôvod môjho strachu. Lebo ak Kristus vstal z mŕtvych, potom to má celkom praktické následky; ak Kristus vstal z mŕtvych, potom jeho slová musia fungovať. Potom môžem milovať nepriateľov; môžem odpúšťať tomu, kto ma zranil aj sedemdesiat sedemkrát; môžem nastaviť aj druhé líce, keď dostanem po jednom; môžem byť milosrdný ako nebeský Otec. A toto všetko znie mojim „neobrátеныm ušiam“ strašne; toto si ten „starý“ človek vo mne nevie a ani nechce predstaviť – to ho jednoducho musí vyľakať. Vzkriesenie Ježiša Krista je vlastne provokáciou opustiť kresťanstvo druhej kategórie a prekročiť hranicu pohodlnosti na územie omnoho vyššej kvality života, ktorý nesie prívlastok večný.

28 APRÍL: VÝROČIE PREŠOVSKÉHO SOBORU

Je všeobecne známe, že komunistom ležala v žalúdku Katolícka cirkev ako taká. Podľa odskúšaných scenárov na Ukrajine (1946, 1949) a v Rumunsku (1948) sa pustila aj do gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Útok sa totiž najskôr sústredil na domnelé „miesto najmenšieho odporu.“ Štyri dni po fiasku tzv. Malého soboru (zhromaždenia) vo Vyšných Ružbachoch zinscenovali komunisti 28. apríla 1950 tzv. Prešovský sobor. Gréckokatolícki duchovní a ich veriaci boli na ňom vyhlásení za súčasť pravoslávnej cirkvi a Užhorodská únia, ako inštitucionálny začiatok gréckokatolíckej cirkvi v našom priestore, bola po 304 rokoch zrušená. Jej sídelný biskup Pavel Peter Gojdič bol odsúdený v zinscеноvanom procese na doživotné väzenie, v ktorom zomrel 17. júla 1960. Jeho pomocný biskup Vasil' Hopko strávil vo väzení trinásť rokov a ďalších päť rokov bol internovaný v Oseku v Čechách. Oboch neskôr spolu s rehoľným kňazom Metodom Dominikom Trčkom Cirkev vyhlásila za blahoslavených ako mučeníkov jednoty.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 1. - 7. 5. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Teodózia
Streda	Polovica Päťdesiatnice 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † o. Pavel
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Anna
Piatok	7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Mária-Tatiana, Ján, o. Juraj...
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * za darcov následne: veľká večiereň
NEDEĽA	O SAMARITÁNKE, 4. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v Malackách 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 8. - 14. 5. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Andrej Jancura, <i>panychída</i>
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Janka
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	9:00 <i>Začiatok slávnosti prvej sv. spovede a eucharistie</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	O SLEPOM, 5. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Pezinku - Cajle 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- Piatok, 5. 5. 23 je prvým piatkom v mesiaci. Budeme sláviť dve sv. liturgie: ráno o 7:00 hod. v slovenskom a večer o 17:00 hod. v cirkevnoslovanskom jazyku. Počas celého dňa bude v chráme možnosť prísť k sv. spovedi.
- Pozývame záujemcov na modlitebné stretnutie s rozjímaním nad Božím slovom, ktoré bude v piatok, 5. 5. 23 po sv. liturgii, cca. o 18:00 hod. na eparchiálnom úrade. Stretnutie je vhodné pre všetkých, ktorí sa chcú hlbšie zamýšľať nad významom Božieho slova pre svoj život v spoločenstve veriacich.
- V nedeľu, 7. 5. 23 bude po sv. liturgiách zbierka na Kňazský seminár bl. Petra Pavla Gojdiča v Prešove. Jej účelom je podpora formácie nových kňazských povolání našej cirkvi. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- V nedeľu 7. 5. 23 budeme sláviť sv. liturgiu aj v chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17:00 hod.
- Pozývame na celoeperchiálny turistický deň s vladykom Milanom Lachom, ktorý sa uskutoční v pondelok, 8. mája 2023, vo Zvolene. Východným bodom bude parkovisko pod Pustým hradom, kde bude stretnutie o 10:00 hod. Odtiaľ povedie túra na Pustý Hrad, ktorá potrvá asi hodinu. (prevýšenie cca. 280 m, vzdialenosť 2 - 3 km).
- V nedeľu, 14. 5. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 hod.
- Sv. tajomstvo manželstva chcú prijať: Marek Sigeti a Lucia Rosol'anková. Kto by vedel o kánonickej prekážke brániacej sláveniu manželstva, má to oznámiť cirkvi. Zároveň zahrňme tento pár do svojich modlitieb.
- Sv. liturgie v UPeCe Mlynská Dolina pre dlhodobý nedostatok záujmu už sláviť nebudeme.
- Letný eparchiálny tábor (LET 23) pre deti a mládež vo veku od ôsmich rokov sa tento rok uskutoční hneď v úvode prázdnin v **termíne od 2. 7. do 7. 7. 23** v rekreačnom zariadení v *Tatranskej Lesnej*. Výsledná cena na osobu je 150 €, v prípade súrodencov bude 120 €. Za prípadné sponzorské dary, ktoré by cenu pomohli znížiť, Vám budeme veľmi vďační. Viac informácií o zariadení získate na www.rajvprirode.sk. Registrácia je už možná na internetovej stránke eparchie www.grkatba.sk, prípadne priamo na odkaze <https://forms.gle/j6YJ2rNgBNUsPMfR6>
- Prosíme spevu schopných veriacich, aby podľa možností priložili svoj hlas k dobrému dielu a posilnili naše chrámové zbory Kyrillomethodeon a Chrysostomos.
- Pod hlavičkou Košickej eparchie vydalo OZ Byzantinos knihu *Múdrosť na cestu*. Ide o zbierku rozhovorov s duchovnými otcami kresťanského Východu od autora Sergeja Bolšakova. Kúpou knihy za príspevok 8 € môžete podporiť pútnické miesto Klokočov.

LÚČIME SA

- V stredu 19. 4. 23 naše farské spoločenstvo opustil jeho dlhoročný aktívny člen p. Andrej Jancura. († 81) Pohrebné obrady v Bratislavskom krematóriu viedol vladyka Milan Lach v utorok 25. 4. 23. Vičnaja pamjať!

ĎAKUJEME

- Bohu známe osoby darovali na podporu farnosti 50 €. Vyslovujeme „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. Krajňákovej a Telepčákovej (22. 4. 23) a rodine Obertanovej a Suslej (29. 4. 23)
- **6. 5. 2023** v rozpise nasledujú: rod. Semberová a Vavříková
- **12. 5. 2023** sú na rade rod. Ďuková a Porhinčáková.

Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk
o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717